

12. 8. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Fashion Upcycling? „Non, merci“ vzkazuje Hermès

Na vlně udržitelnosti roste i popularita fashion upcyclingu, neboli přetváření starších oděvů v nové módní kousky. Ale... Co když použijete luxusní značkový šátek, rozstříháte ho, přišijete na džínovou bundu a tu prodáte? Výsledek? Stylový. Originální. Udržitelný. A... nezákonný. Jak tenká je hranice mezi kreativitou a porušením práv?

Odpověď na tuto otázku poskytl v dubnu 2025 pařížský soud, když vynesl [rozsudek](#) v případě, který vzbudil pozornost jak módní, tak i odborné právní veřejnosti.

O co šlo?

Hermès, francouzský módní dům, zažaloval skupinu návrhářů, kteří přišivali výstřižky ikonických hedvábných šátků Hermès na džínové bundy Levi's, které následně nabízeli na svých internetových stránkách a propagovali na sociálních sítích. Některé z bund navíc nesly i slovní označení Hermès, protože na některých bundách žalovaní použili ty části šátků, které označení obsahovaly.

- Hermès v žalobě tvrdil, že hedvábné čtvercové šátky s různými vzory vyrábí už od roku 1937 a že tyto vzory **jsou originálními autorskými díly, jejichž reprodukce bez svolení Hermès představuje porušení autorských práv.**
- Hermès dále argumentoval, že **žalovaní porušili také jeho práva k ochranným známkám**, neboť bez jeho svolení užili na některých bundách slovní ochrannou známku „Hermès“ registrovanou již v roce 1936 pro oděvy a módní doplňky.
- Posledním argumentem Hermès (a tady to začíná být ještě zajímavější) bylo **porušení jeho známkových práv i v případech, kdy žalovaní k upcyclaci použili i ty části šátků, které slovní ochrannou známku Hermès neobsahovaly.**

Naproti tomu, návrháři namítali, že

- vzory použité na šátcích Hermès nejsou autorskými díly z důvodu nedostatku originality;
- i v případě že by vzory autorskými díly byly, pak práva Hermès k nim, stejně jako k ochranné známce Hermès, byla vyčerpána po jejich prvním prodeji;
- nad autorskými a známkovými právy Hermès by měla převážet svoboda umění a právo na zdravé životní prostředí.

Soudní „OUI“ pro Hermès

Pařížský soud se postavil na stranu módního domu a žalobě vyhověl. Následoval tak rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské unie (SDEU), která autorům a jejich dílům přiznává vysokou úroveň ochrany.

A odůvodnění? Soud dospěl k závěru, že

- všechny **motivy použité na šátkách Hermès jsou autorskými díly**, neboť jsou výsledkem svobodné tvůrčí volby jejich autora a jejich reprodukce na džínových bundách bez dalšího představuje porušení autorských práv;
- **pro uplatnění zásady vyčerpání autorských práv je nezbytné, aby nedošlo ke změně „nosiče“**, na němž je dílo vyjádřeno (viz [rozsudek SDEU ve věci Art & Allposters](#)); dle soudu však i samotné připevnění šátků obsahujících autorská díla na bundy představuje změnu „nosiče“, a tedy **brání uplatnění principu vyčerpání práv**;
- i **po vyčerpání práv** k ochranné známce v důsledku prvního prodeje se její vlastník může bránit určitým způsobům jejího **dalšího užití, pokud pro to existují oprávněné důvody**.
- Úprava šátků a odstranění slovní ochranné známky **Hermès** z některých z nich oprávněný důvod představovala a obrana návrhářů tzv. vyčerpáním práv tudíž nemohla být úspěšná.
- pokud jde o svobodu umění, umělecký charakter propůjčují džínovým bundám pouze našité šátky **Hermès; jejich upcyklování ovšem žádnou uměleckou ani tvůrčí činnost dle soudu nepředstavuje**;
- **hlavním motivem upcyclace šátků byl obchodní zisk návrhářů, argument proti módnímu domu o ochraně životního prostředí tak neobstojí.**

A co kdyby šlo o Baťu?

Jaký by byl výsledek sporu, kdybychom ho vedli v Čechách? Kdybychom místo šátku Hermès rozstříhali a upcyklovali třeba baťovky?

Pravděpodobně shodný.

Stejně jako francouzský i český soud by nejprve posuzoval, zda upcyklovaný produkt zachycuje autorské dílo. V případě Hermès byla tato podmínka splněna, pokud jde o zmiňovaného Baťu, resp. jeho „baťovky“, je možné, že nikoli (viz § 2 autorského zákona).

§ 14 odst. 2 autorského zákona dále říká, že po prvním oprávněném prodeji originálu či jeho rozmnoženiny se právo autora na jeho rozšiřování tzv. vyčerpá. Česká právní úprava v tomto směru transponuje úpravu unijní. I v Čechách tedy platí výjimka, kterou SDEU judikoval ve věci Art & Allposters a na kterou ve svém rozhodnutí odkázal rovněž pařížský soud. **Pokud tedy došlo ke změně nosiče, na kterém je autorské dílo zachyceno, je k následnému rozšiřování autorského díla na tomto „novém nosiči“ třeba opětovného souhlasu autora (tj. nedošlo k vyčerpání práv).**

V případě ochranných známek by se rozhodnutí českého soudu s tím pařížským zřejmě také shodovalo. § 11 odst. 1 zákona o ochranných známkách sice brání vlastníkově ochranné známky zakázat její užívání na výrobcích, které byly s touto ochrannou známkou uvedeny na trh v členském státě EU, nicméně to neplatí v momentu, kdy má vlastník ochranné známky k takovému zákazu oprávněné důvody. Mezi **oprávněné důvody se pak řadí primárně změna nebo zhoršení stavu výrobků poté, co byly uvedeny na trh.**

Resumé?

Fashion upcycling dává oblečení druhý život, šetří planetu a podporuje kreativitu.

Velmi restriktivní unijní výklad (který ještě prohloubil francouzský soud svým rozhodnutím) mu však nastavil velmi přísné mantinely - práva duševního vlastnictví, ať už

autorská či známková, nelze obejít, byť pod záminkou ekologického nebo uměleckého záměru. Přeměna luxusního šátku na součást bundy tak může být vizuálně působivá, ale právně problematická.

Fashion upcycling zůstává zajímavým návrhářským směrem - ale ve spojení se značkovou módou bude v praxi z právních důvodů očividně velmi problematická.

Fashion upcycling je in. Ale právně je to out.

Mgr. Karolína Steinerová
Vedoucí advokátka

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

[HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář](#)

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)

- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)